

BETÆNKNING**Afgivet af Finans- og Skatteudvalget****vedrørende**

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en handlingsplan vedrørende reformering af administrationen som er tilpasset Grønland.

Handlingsplanen skal forelægges senest FM2024.

Fremsat medlem af Inatsisartut, Doris J. Jensen, Siumut

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Hans Peter Poulsen, Siumut, formand

Medlem af Inatsisartut Jens Frederik Nielsen, Demokraatit, næstformand

Medlem af Inatsisartut Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Kuno Fencker, Siumut

Medlem af Inatsisartut Lars Poulsen, Siumut

Medlem af Inatsisartut Jens Napaattooq, Naleraq

Udvalget har efter 1. behandlingen 9. maj under FM2023 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Nærværende beslutningsforslag har til formål, at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde en handlingsplan vedrørende reformering af administrationen som er tilpasset Grønland. Forslaget begrundes med, at den grønlandske administration historisk set har udviklet sig til at ligne den danske. Forslagsstillers hovedsigte med forslaget er, at der udarbejdes en handlingsplan for hvordan administrationen kan reformeres og således tilpasses til Grønland. Forslaget begrundes bl.a. med, at dominansen af det danske sprog, den store administration og den borgernære service, som synes at falme på trods af at dens nødvendighed, ikke stemmer overens med de grønlandske forhold.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Der var ved førstebehandlingen generel tilslutning til forslagets formål. Samtlige partier var enige om, at der er behov for at administrationen i større grad tilpasses grønlandske forhold, samt, at administrationens størrelse bør mindskes. Blandt de emner, der desuden blev taget op

var risikoen for dobbeltadministration i forhold til ansvarsfordelingen mellem kommunerne og Selvstyret. Endelig blev udtrykt et ønske om en grønlandssproget administration.

Der blev ved førstebehandlingen fremsat to ændringsforslag:

Naalakkersuisut fremsatte følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde for, at administrationen skal være tilpasset grønlandske forhold, ved udarbejdelse af ny lovgivning og enhver reformering.”

Siumut fremsatte følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at påbegynde en reform af administrationen, tilpasset grønlandske forhold.”

3. Udvalgets behandling af forslaget

Udvalget bemærker at drøftelsen af hvordan administrationen kan tilpasses grønlandske forhold, i stor grad har fokus på administrationens størrelse og det anvendte sprog.

Udvalget noterer sig, at der fra samtlige partier fremstår ønske om en mindre administration, hvilket vil betinge, at færre opgaver ligger hos administrationen. Der bør således være en realistisk sammenhæng mellem administrationens størrelse og omfanget af de opgaver, som forventes at ligge hos administrationen. Udvalget bemærker desuden at Naalakkersuisut tilslutter sig ønsket om en mindre administration, og at der i forlængelse heraf henvises til flere igangsatte initiativer såsom skattereformen, reform på ældreområdet, lovgivning på socialområdet samt opdateringer på arbejdsmarkedsområdet som det fremgår af Naalakkersuisuts svarnotat.

I forholdet til spørgsmålet om sproget kan udvalget konstatere, at der blandt partierne udtryktes et ønske om, at det grønlandske sprog i større grad skal anvendes i offentlige forhold. Dette begrundes bl.a. med, at en enkelsproget administration ville kræve færre ressourcer til oversættelse og tolkning. Udvalget finder det bestræbelsesværdigt at der bliver arbejdet frem imod en grønlandssproget administration, men at dette kræver en tilpasning over længere tid. Udvalget understreger i denne forbindelse betydningen af at der sættes ind på uddannelsesområdet, og på at opkvalificere personale.

Gennemgående i drøftelserne af nærværende forslag udtrykkes vilje til handling, hvilket også afspejler de fremsatte ændringsforslag. Udvalget noterer sig forslagsstillerens ønske om at der udarbejdes en handlingsplan for reformeringen af administrationen, imens ændringsforslagene går mere på selve igangsættelsen af reformeringen uden fokus på en udarbejdelse af en handlingsplan. Udvalget vil til dette bemærke, at nærværende forslag omhandlende administrationens organisering og størrelse er et tilbagevendende tema, og at der er behov for konkrete anbefalinger i forhold til, hvordan reformeringen af administrationen kan

gennemføres. I forlængelse af dette vil udvalget nævne, at Naalakkersuisut allerede gennem Finanslovsaftalen for 2023 er blevet pålagt, at undersøge mulighederne for at mindske administrationens størrelse.

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

Det fremgår af § 33, stk. 1, i Inatsisartuts forretningsorden, at de økonomiske og administrative konsekvenser ved realiseringen af beslutningsforslag skal beskrives i forslagens begrundelse. Udvalget har noteret sig, at forslaget i overensstemmelse hermed angiver de økonomiske konsekvenser ved forslagens realisering således, at det forventes at udarbejdelsen af strategien vil svare til 1 årsværk for en AC-fuldmægtig i det offentlige.

5. Udvalgets bemærkninger og indstillinger

Et **enigt udvalg** skal om beslutningsforslaget bemærke, at der er behov for konkrete anbefalinger i forhold til, hvordan administrationen skal reformeres og tilpasses til Grønland. Udvalget vil i denne forbindelse opfordre Naalakkersuisut til at udarbejde en handlingsplan med konkrete anbefalinger der kan inddrages i det allerede igangsatte arbejde med Holdbarheds- og vækstplan 2. Der refereres i denne forbindelse til reformspor 3: Fremtidssikring af den offentlige sektor, hvori det bl.a. fremgår, at den offentlige sektor skal tilpasses indbyggertal og landets økonomi.

Derudover vil udvalget opfordre til, at Naalakkersuisut i handlingsplanen fremkommer med konkrete tiltag i forhold til at styrke anvendelsen af det grønlandske sprog i administrationen.

Med ovenfor anførte bemærkninger indstiller et enigt udvalg Naalakkersuisuts såvel som Siumuts ændringsforslag til forkastelse og **beslutningsforslaget** til vedtagelse.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Hans Peter Poulsen
Formand

Jens Frederik Nielsen
Næstformand

Asii Chemnitz Narup

Mariia Simonsen

Kuno Fencker

Lars Poulsen

Jens Napaattooq